

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

senere faktisk får alle Vestens demokratier samlet i disse pagter, og så har vi den faste opdeling mellem øst og vest.

Man kan vel ikke sige, at en regionalpagt er i strid med De Forenede Nationers statutter — det har jeg heller ikke sagt —, men udvikles disse regionale pagter til at omfatte næsten hele den ene side af verden, bliver de et led i en blokdannelse, og det var ikke meningen. Det har jeg advaret imod. Jeg tror ikke, det er rigtigt at forsøge på at sammenligne Atlantpagten og De Forenede Nationer, for de er to vidt forskellige ting. Det ene kan i kraft af hele udviklingen blive et led i en blokdannelse, som ikke var til sigtet. Det andet er det forum, hvor alle mødes til fri forhandling om tingene, både øst og vest, og modvirker den blokdannelse, som er det farligste af alt.

Den højtærede udenrigsminister siger, at Danmark ikke kan leve på andre landes ofre, når det gælder udgifter til forsvaret, og på, hvad andre lande ofrer under en eventuel konflikt. Det er jeg enig med udenrigsministeren i. Danmark skal ikke leve på bekostning af de andre lande, som vi er sammen med, men de økonomiske ofre for det enkelte land må stå i et rimeligt forhold til landets økonomiske bæreevne, og dér er Danmark vanskeligere stillet — det synes jeg vi har ret til at fremhæve — end de store lande, som har råstoffer og tager fortjeneste på prisstigninger, som vi må betale. Først og fremmest må vi dog i vor stillingtagen og standpunkttagen tage hensyn til, om de foranstaltninger, vi træffer, øger landets risiko eller er med til at formindske den.

Når ministeren spørger, efter hvilke retningslinier det radikale venstre vil føre udenrigspolitik, må jeg sige, at vi vil føre en udenrigspolitik som Sverige, en alliancefri politik, i hvilken vort medlemskab i FN er hovedgrundlaget.

Jeg har en række andre ting at sige, navnlig har jeg nogle bemærkninger til den højtærede forsvarsminister, men jeg må vente med at fremsætte disse bemærkninger, til jeg kan få ordet igen. Jeg håber ikke, det skal være ret længe.

Hans Hansen (Rørby): Kærnepunktet i denne debat er ikke Atlantpagten. Der har været fremført forskellige betragtninger, hvorved man har blandet spørgsmålene sammen og rettet angrebene mod Atlantpagten. Jeg har allerede i min første tale taget afstand fra disse betragtninger. Det er ikke Atlantpagten, der er til behandling

her, men det er spørgsmålet om vurderingen af de to omtalte stater, Grækenlands og Tyrkiets optagelse i Atlantpagten, om den betyder en øget risiko eller en mindre risiko for os, og det kan der naturligvis anlægges forskellige vurderinger af. Naturligvis er det vanskeligt at bedømme det. Allerede fra første færd, da det udenrigspolitiske nævn sagde nej, stillede jeg som vor gruppes repræsentant det spørgsmål, hvorfor man egentlig gjorde det; jeg syntes, at når man havde Atlantpagten, var det logisk, at den blev udbygget med så mange stater som muligt.

Jeg synes, at det er en mærkelig situation, hele Europa befinder sig i i dag. Efter Folkeforbundets stranding efter den første verdenskrig, og efter at vi var kommet igennem den anden verdenskrig, blev det mødt med et befriende håb, at FN blev dannet. Senere er der sket det, som er omtalt så rigeligt under denne debat, at man østfra ikke vil reagere overfor tanken om nedrustning og fastholder sit krigspotential, sin våbenproduktion. Derfor sluttede nogle stater sig sammen i Atlantpagten og skabte, om jeg så må sige, et pigtrådshegn, som ikke skulle bruges til andet end til at afværge med. Det var hensigten med Atlantpagten. Jeg var imod det og stemte imod Atlantpagten, fordi jeg var imod, som jeg sagde i går, at man båndt befolkningen tyve år frem i tiden, uden at have sikkerhed for, at befolkningen stod bag pagten. Vi var imod også af den grund, at vi ville have trukket meget skarpt op spørgsmålet om frivilligt værn i forhold til tvungen værnepligt.

Nu står vi i den situation, at der fra alle sider prøves på at skabe pagter for sikkerhed, og jeg kan ikke lade være at håbe, at det, der sker, vil bevirke, at man engang kan samles i noget, der hedder enten Forenede Europa eller Een Verden, som jo også er en bevægelse af stor betydning. Jeg synes, det vil være forkert at hemme den videre udbygning af Atlantpagten, idet det for mig står sådan, at det ikke vil betyde øget risiko, men at jo flere medlemmer, der kommer med, desto større sikkerhed vil der ganske logisk være for, at pagten er virksom og effektiv.

Den højtærede udenrigsminister beklagede, at han ikke kunne modtage den foreslåede dagsorden, og motiverede det med, at det ville hemme det nødvendige tempo i de udenrigspolitiske forhandlinger. Jeg tror, at den højtærede minister har helt ret i sin betragtning. Men det er egentlig også det, der er meningen med dagsordenen. Det er nemlig meningen, at der ikke skal træffes overilede beslutninger, men at folket skal være